

Чистай муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе
“1 нче номерлы гомуми урта белем бирү мәктәбе”

Каралган

ММБ житәкчесе

 /Е.М. Приданникова/

МБ утырышы беркетмәсе №1

«31» август 2023 ел.

Килешелгән

/Директор урынбасары

 /Ю.Г. Зайцева/

беркетмәсе №1

«31» август 2023 ел

Раешланган

Мәктәп директоры

 Ислямова Н.Н./

Приказ №

«31» август 2023 ел.

“Йолдызчык” театр һәм әдәбият түгәрәге
программасы.

Программаның үтәлеш вакыты: 1 ел (5-8 сыйныфлар өчен).

Автор: Мөхәммәтжанова Г.Ж. – югары квалификация категорияле
татар теле һәм әдәбияты укытучысы.

Педагогик киңәшмә
утырышында каралды

Протокол №

Август 2023 ел

2023-2024 уку елы.

Эчтэлөк

1. Аңлатма язуу _____ 3
2. “Йолдызчык” түгэргенең программасы _____ 5
3. “Йолдызчык” түгэрге эшен планлаштыру _____
4. Программаны тормышка ашыру шартлары һәм көтелгән нәтижә _____
5. Әдәбият исемлеге _____

“Йолдызчык” түгәрәгенен

программасы

Төезде: Чистай муниципаль районы
1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбенен
татар теле һәм әдәбияты укытучысы
Мөхәммәтжанова Гүзәлия Жавит кызы

Аңлатма язуы

“Йолдызчык” түгәрәге программасы рус телендә гомуми белем бирү мәктәпләренен 5-8 нче сыйныф укучылары белән татар театр сәнгате белән танышу һәм аның төп принципларын өйрәнү теләге белән төзелде. Шулай ук бу программа татар горейф-гадәтләрен, ризыкларын, милли костюмнарның үзенчәлеген, татар рәссамнары, язучылары, шагыйрьләре һәм аларның әсәрләрен өйрәнү һәм аларны сәхнәләштерү максатын күздә тотта.

Программада гади темадан катлаулырак темаларга күчеш эзлекле рәвештә бара.

Балалар белән эш шул рәвештә планлаштырыла: 5-8нче сыйныф укучылары татар халкының мәдәнияте, рухи байлыгы белән таныша; дәрәс әдәби телдә аралашырга өйрәнә, татар авторларының кечкенә әсәрләрен укырга, язарга, тәржемә итәргә өйрәнә (бу эш балаларга әсәрләргә дәрәс аңларга, кабул итәргә булыша), сөйләм теле һәм әдәби тел арасындагы аерманы күрә белергә, тоемларга өйрәнә. Татар мөкальләрен, әйтемләр, әкиятләрен уку; туган телләрендә реклама, откыртка һәм мини-әкиятләр, әсәрләр, шигырьләр язып карау күздә тотыла. Балалар татар театр сәнгатенен ничек барлыкка килүен өйрәнәләр, театрда уйнаучы актёрлар ижаты белән танышалар. Сәхнәдә үзләрен иркен тотарга, образга кереп китү күнекмәләрен өйрәнәргә, матур сәнгатьне аңлай белергә, аның искиткеч аһәңләгән тоемларга, хозурланырга, гади сүзнен көчен, бөекләгән аңларга тырышалар.

Әлеге түгәрәктә укучыларны халкыбызның рухи- әхлакый кануннары белән таныштырырга, аларда югары сөйләм културасы формалаштырырга, ижади сәләтне үстерергә, мөстәкыйль уйларга һәм эшләргә омтылышын канәгатьләндерү юнәлешендә дә эш алып барыла. Түгәрәктә танып-белү эшчәнлеге аралашу формасында оештырыла.

Укытучы алдына куелган бурыч: түгәрәк утырышларын мөмкин кадәр мавыктыргыч, жанлы, кызыклы итеп, төрле алымнар кулланып үткәрүдән тора. Түгәрәктәгә дәрәсләргә очрашу-әңгәмә, виртуаль сәяхәт, экскурсияләр, кичә, театр премьерасы формаларында үткәрергә була.

Әлеге эшчәнлек балаларның күзаллавын киңәйтә, ижади эш белән шөгыйльләнергә, аның ярдәмендә мөстәкыйльлеккә омтылыш, үз халкының теленә һәм тарихына кызыксыну уята. Бәлки, киләчәктә, кайбер укучыларга һөнәр сайларга да этәргеч була алыр.

Шуна күрә түгәрәкнең максатын шулай билгеләдем:

-сүзнең матурлыгын, туган телнең кеше тормышындагы алыштыргысыз ролен укучыларга төшендерү;

-татар әдәбиятының, мәдәниятенә матурлыгын, байлыгын күрергә, сакларга өйрәтү;

-укучыларны әйләнә-тирәлеккә ижади карарга өйрәтү, аларның ижади фикерләү сәләтен үстерү.

-укучыларда әдәби телгә мөхәббәт тәрбияләү, дәрәс сөйләргә, фикерне дәрәс, төгәл итеп әйтергә, аңлатырга өйрәтү.

-театр сәнгатенә, актёрлык һөнәренә карата кызыксыну уяту

Түгәрәкнең бурычлары:

-балаларны ижатка тарту, ижади яктан дөртләндерү;

-республикада, шәһәрдә булып узган һәр чараны, театр, концертларны карап барырга, үз фикерләрен булдырырга күнектерү;

-театр сәнгатенә үзгәлекләрен өйрәтү;

-сәхнәдә үзләрен дәрәс тотарга, декламациягә өйрәтү;

-мәктәп, шәһәр чараларында актив катнашу.

Түгәрәкнең актуальлеге:

Театр сәнгате бала күңеленә рухи-әхлакый яктан нык тәәсир итә. Актёр ролен үтәүче бала тормышны ижади яктан аңларга өйрәнә, димәк, сәхнәдә актёр ни өчен шулай сөйләвен, үз-үзгә тотышын аңларга тырыша. Аны кешеләр кабул итәме, ни өчен кеше үзгә кызыклы һәм якын булган рольләренә гәңә башкара. Гомумән, театр-ул тормышның көзгәсе. Тормышта булган бөтен уңай һәм тискәре якларны уйнаганда, балалар тормышны яхшырак аңлый.

Театр ул- коллектив, анда укучы башка балалар белән элементгә керә, аралаша. Ләкин театрда һәр рольнең үз бурычы бар, димәк һәр бала үзгә тегә яки бу яктан күрсәтә, сәләтен ача ала, ижади мөмкинлекләрен үстерә. Театр сәнгате тормышны күзалларга, чагыштырырга, анализларга, планлаштырырга, үз алдына максат куеп, аны чишәргә омтылыш тудыра. Әлегә сәнгать төре балаларда чын мөгънәсендә кызыксыну уята.

Ел ахырында түгәрәккә йөрүче укучы түбәндәгеләренә белергә тиеш:

-Сәнгать төре буларак театрның үзгәлекләрен, театр сәнгатенә төрләрен, жанрларын белергә;

-башкару сәнгате буларак әсәрләренә матур уку, декламация;

-татар язучыларын, шагыйрьләрен, аларның әсәрләрен белергә;

-татар театр актёрларын танып белергә;

Булдырырга тиеш гәмәлләр :

-фантазияләү, күзаллау мөмкинлекләрен, сәләтләрен активлаштырырга;

- образга кереп китү өчен вакытны, урынны, ситуацияне дөрес тоемларга;
- биремне үтэгәндә бердәм коллектив белән уңышка ирешергә;
- геройларның холкын дөрес тоемларга, аларны уйнап күрсәтә белергә;
- сәхнәдә үз-үзен тота белергә, сәхнәдәшен тыңлый белергә;
- үзе уйнаган геройга карата үз фикерен булдырырга.

Программаны тормышка ашыру шартлары

Төркемдә укучылар саны: 15 кеше. 5-8нче сыйныф укучылары өчен төзелде.

Программа үтәлеше 1 елга атнасына 2 тапкыр 1әр сәгәттән саналган.

Түгәрәк утырышларының төрләре:

- әңгәмә;
- уен;
- әдәби әсәрләр уку һәм аларны анализлау; театр сценарийларын, пьесалар белән танышу;
- спектакль буенча видеоязмалар, аудиоязмалар тыңлау һәм карау;
- ижади күнегүләр;
- үзлектән мөстәкыйль эш һәм парлап эшләү;
- аңлату;

Эш формалары: индивидуаль, парлап, төркемләп, коллектив.

Нәтижә ясау һәм тикшерү формалары: программаны тиешле рәвештә тормышка ашыру өчен төрле тикшерү формалары кулланыла:

- агымдагы тикшерү-һәр утырышта баланың эшчәнлеген күзәтүдән гыйбарәт;
  - арадаш- сыйныфта, мәктәптә үткәрелгән бәйгеләр, бәйрәмнәр, зачет- дәресләр;
  - йомгаклау- ачык чаралар, фестивальләр, театр күрсәтү, концертлар.
- Ел буена һәр баланың ижади үсешен контрольдә тотуның соңгы нәтижәсе- спектакль.

Белем бирү процессын матди-техник яктан тәмин итү

музыкаль фонотека;

аудио һәм видеоязмалар;

театр спектакльләрен булдыру өстендә эшләү өчен кирәкле костюмнар, декорацияләр;

образлар тудыру өчен костюм элементлары;

төшерү һәм чыгышларны анализлау өчен видеокамералар.

“Театрда үз-үзенне тоту кагыйдэләре ”, «Театр сәнгате төрләрә» турында презентация

әкиятләр, пьесалар, балалар китаплары, сценарийлар

Дәресләр өчен иркен, яхшы җилләтелгән сыйныф бүлмәсе яки актлар залы

Аппаратура: музыкаль үзәк, мультимедиа проекторы

Җиһазлар: укытучылар өчен өстәл һәм урындык, укучылар өчен урындыклар.

Программа эчтәлеге
(68 сәгать. Атнасына 2 сәгать.)

Темалар	Бүлекнең максаты һәм бурычлары	Төп эчтәлеге
Исәнме, театр (1ч)		
Тема 1. Кереш дәрес	Балаларны «Театр» төшенчәсе белән таныштыру. Хыяллану, артистларча уйнау теләге тудыру.	Балаларны театр белән таныштыру. Театр төрләре(драма, курчак, комедия) белән таныштыру. Рәсемнәр, иллюстрацияләр карау.
Театр –нур ул! (2 ч)		
Тема 1. Татар театры тарихы	Театрның тарихы белән таныштыру. Актёр, режиссёр, рәссам, композитор кебек һөнәр ияләренә кызыксыну уяту.	Укытучы сөйләме, презентация карау, әңгәмә.
Тема 2. Театр нигә кирәк?	Сәхнә, кул чабу, тамашачы кебек сүзләр ярдәмендә сүзлек байлыгын арттыру. Театрның әһәмиятен аңлату.	Театр турында әңгәмә, яна сүзләр белән танышу. Уеннар уйнау.
Сәхнә осталыгының нигезе. Дикция өстендә эш. (6)		
Тема 1. Актёрлык осталыгының нигезләре	Уен аша балаларның тышкы кыяфәтләрен үзгәртәргә этәрү (мимика, жест).	Күнегүләр үтәү. «Эмоцияләр» уенын үткәрү. Күнегүләргә бая бирү, мактау, бер-берсенә ярдәм итү.
Тема 2. Кешенең тавыш тембры, сөйләме. Татар авазлары белән эшләр.	Тиешле образны тудыру өчен хәрәкәт, поза, тавыш интонациясен кулланып үзлектән кирәкле тел чараларын кулланырга өмтылыш уяту. Татар авазларын әйтергә, уенда кулланырга өйрәтү.	Сөйләм тембрын, интонациясен үзгәртеп күнегүләр үткәрү.
Тема 3. Жест, мимика, хәрәкәт.	Хайваннарның холкын, тормыш рәвешен күрсәтү өчен сыгылмалы хәрәкәтләр ясарга өйрәтү. Ижади якин килү, хыяллыкны үстерү.	Видеofilmнар карау, балаларның хәрәкәтчәнлеген үстерү.
Тема 4. Сәхнәдәш белән ижади хезмәттәшлек	Сәхнәдә үз-үзен тотарга өйрәтү. Бер-беренә карата мөнәсәбәтләрен күрсәтү. Авазлар белән эшләүне давам итү.	Сәхнәдә үзләрен тотышларын баяләү, киңәшләшү, ярдәм итү.
Тема 5. Сәхнәдә кешеләр белән аралашу. (практика)	Үз мөмкинлекләренә баяли белергә, үз анализ ясарга өйрәнү.	Төрле ситуацияләр аша килешүгә китерүче күнегүләр үткәрү.
Тема 6. Үзешчәннәр театрына сәяхәт.	Ижатка карата кызыксыну уяту, театр сәнгате танып-белүне активлаштыру.	Театрда тәртип саклау кагыйдәләрен өйрәнү.
Театр һәм актер. (4 сәг.)		
Тема 1. Татарстан театрлары белән таныштыру.	Татарстанның төрле шәһәрләрендә урнашкан театрлар белән танышу. Г. Камал исемендәге драма һәм комедия театры, К. Тинчурин театры һ.б.	Видеоязмалар, иллюстрацияләр күрсәтү.
Тема 2. Татарстан театрлары белән таныштыру.	Яшь тамашачылар театры, Курчак театры белән танышу	Видеоязмалар, презентацияләр күрсәтү. Әңгәмә.
Тема 3. Театр артистлары.	Шәүкәт Биктимеров, Рәшит Шамкай, Нәжибә Ихсанова, Исламия Мәхмүтова, Рөстәм Гайзуллин кебек легендар һәм яшь артистлар белән танышу	Артистлар катнашында спектакльләрдән өзекләр карау.

Тема 4. Актер һөнәренәң үзенчәлекләре.	Актерлык һөнәренәң үзенчәлекләрен барлау, оста булуның серләренә төшенү.	Әңгәмә, аралашу, фикер алышу.
Театр эшчәнлегә. (12 ч)		
Тема 1. Сүзсез хәрәкәтләр белән эмоцияләренә аңлата белү	Игътибарлылык, күзаллау, хыялылык хисе тәрбияләү. Импровизация, артистлык аша матурлыкка омтылыш тәрбияләү. Гәүдә сыгылмалылыгы белән хисләренә белдерергә өйрәтү.	“Сын”, “Реклама” уеннары уйнау.
Тема 2. Әсәренә сайлау, аның белән жентекләп танышу.	Әсәренә сәнгатьле уку, укылган өлешләренә күзаллау, балаларның бер-берсенә ярдәмләшүен тәмин итү.	Әсәренәң аерым өлешләрен уйнап карау.
Тема 3. Рольләренә бүлү, рольләргә бүлеп уку.	Диалог вакытында мимика һәм хәрәкәт өстендә эшләү. Дикциягә әһәмият бирү.	Төгәл дикцияне, интонацияне үстерүгә юнәлтелгән уеннар уйнау.
Тема 4. Сөйләм техникасын, сәхнәдәгә хәрәкәтләренә үстерү, ныгыту буенча репетиция.	Балаларны әсәрдәгә персонажлар белән таныштыру, аларның характерлары, гадәтләре турында сөйләшү, аерым өлешләрен сәхнәдә уйнау.	Әсәренәң өлешләрен уйнау, кушып спектакль дәрәжәсенә китерү.
Тема 5. Сөйләм техникасы буенча эш.	Укучыларның коммуникатив, ритмик, музыкаль сәләтләрен үстерү өстендә эш.	Образ тудыру һәм сәхнә тирәлеген дәрәжәләнгән файдаланырга өйрәтү.
Тема 6. Хәрәкәт техникасы өстендә эш.	Образ тудыру һәм сәхнә тирәлеген дәрәжәләнгән файдаланырга өйрәтү.	Төрле рольләргә караган хәрәкәтләренә күрсәтү, кабатлау, өйрәнү.
Тема 7. Спектакльгә әзерлек. (практика)	Балаларны декорацияләргә куярга, сәхнәне бизәргә өйрәтү. Спектакль уңышлы үтәчәгенә ышаныч тәрбияләү.	Сәхнә әзерләү. Авыр очракларда кинәшләр бирү.
Тема 8. Спектакль буенча репетиция. (практика)	Балаларны спектакльне тоярга, чыгыш алдынын тәртип сакларга өйрәтү. Бердәмлек, ярдәмчеллек тәрбияләү.	Репетиция барышында сөйләм, хәрәкәт техникасына, персонажларның бер-берсә белән дәрәжә аралашуына игътибар итү.
Тема 9. Афишалар әзерләү.	Афишаларны дәрәжә, зәвыклы итеп ясарга өйрәтү. Ата-аналарны да бу эшкә жәлеп итү.	Афиша үрнәкләрен күрсәтү.
Тема 10. Спектакль буенча генераль репетиция ясау.	Сәхнәдә рольгә кереп китү, әйләнә-тирәдә дәрәжә хәрәкәт итү, ситуациягә карап импровизациягә әзер булу күнекмәләрен ныгыту.	Сәхнәдә репетиция ясау.
Тема 11. Практик эш: куелачак спектакльне репетиция видеоязмаларыннан карау.	Тамаша вакытында тәртип кагыйдәләрен кабатлау, зәвыклылык формалаштыру.	Спектакльне карау.
Тема 12. Спектакль буенча фикер алышу.	Спектакльне әзерләү этапларын аңларга өйрәтү, такт хисе һәм рухи үзенчәлек тәрбияләү.	Спектакль буенча фикер алышу.
Башлангыч сыйныфлар өчен спектакль күрсәтү. (1 ч)		
Халык авыз ижаты (9 сәг.)		
Тема 1. Мәкальләр белән танышу.	Халык мәкальләрен укып, мәгънәсен аңларга өйрәтү. Халыкның бай мирасына сакчыл караш тәрбияләү.	Әдәп, акыл, тел турында мәкальләр өйрәнү.

Тема 2.Әйтемнәр белән танышу.	Әйтемнәрдә халыкның акылы, күзәтүчәнлеге, игътибарлылығы чагылышын күрсәтү.	Әйтемнәр уку,истә калдыру буенча уеннар уйнау.
Тема 3.Тизәйткечләр белән танышу.(3-4дәр.)	Тел байлыгын үстерү, сөйләм телен баету, тел чарлау.	Тизәйткечләр уку буенча ярышлар , уеннар үткөрү.
Тема 4.Бишек җырлары, такмаклар белән танышу.	Халык моңын тыңларга, такмакларын өйрәнәргә омтылыш уяту.	Бишек җырлары, такмаклар уку, тыңлау, җырлау.
Тема 5.Әкиятләр белән танышу	Әкиятләрнең тәрбияви максатын аңлау, хыял, күзаллау кебек хисләрне үстерү.	Әкиятләр уку, видеоязмалар карау.
Тема 6. Халык уеннары белән танышу.	Уеннар аша игътибарлылык, зирәклек, дәрәс хәрәкәтләнү, оешканлык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.	Халык уеннары уйнау.
Тема 7. Милли бәйрәмнәр	Сабантуй, Карга боткасы, Нәүрүз кебек милли бәйрәмнәр, йолалар белән танышу.	Видеоязмалар карау, күргән йолалар турында әңгәмә, уеннар.
Тема 8. Мини-сабантуй үткөрү. (практика)	Укучыларның тизлеген, зирәклеген, илтифатлылығын үстерә торган уеннар, ярышлар үткөрү. Татар милли уеннарына кызыксыну уяту.	Уеннарда, ярыш-бәйгеләрдә катнашу.Канәгатьлелек хисе тәрбияләү.
Татар халкының милли костюмнары, ашлары(9 сәг.)		
Тема 1.Татар милли киёмнәре. Ирләр киеме.	Татар милли ирләр киёмнәренә кызыксыну уяту, аларның җайлылығына, хәрәкәتكә комачауламавына игътибар итү. Камзул, читек, билбау сүзләре белән танышу.	Ирләр өчен милли киёмнәренә тотып, киеп карау.
Тема 2-3. Хатын-кызлар киеме.	Хатын-кыз милли киёменә кызыксыну уяту.Калфак , читек, бала итәкле күлмәк кебек яңа сүзләренә бала сөйләмәненә кертү.Киёмнәрнең ачык төстә булуына игътибар итү.	Хатын –кызлар өчен милли киёмнәренә тотып, киеп карау.
Тема 4.Бизәнү әйберләре.	Татар халкының бизәнү әйберләре белән таныштыру.Зәвыклылык. матурлыкка омтылыш тәрбияләү.Алка, чулпы, күкрәкчә кебек яңа сүзләренә сөйләмгә кертү.	Иллюстрацияләр, рәсемнәр, презентация карау.
Тема 5.Милли ашлар.	Чәк-чәк, кабартма, кош теле , гөбәдия, коймак кебек татлы ризыклар белән танышу. Дирбиясе белән танышу.	Иллюстрацияләр, видео карау
Тема 6. Милли ашлар	Өчпочмак, вак бөлеш, итле бөлеш кебек итле милли ашлар белән танышу, дирбиясен өйрәнү.	Иллюстрацияләр, видео карау
Тема 7.Практик эш. Милли ашлар пешерү.	Технология бүлмәсендә гади милли ашларын (коймак, өчпочмак)пешереп карау. Әниләре белән өйдә эзерләнгән ризык алып килү...	Ашларны пешереп карау, әңгәмә, ярдәмчеллек тәрбияләү. Чәй эчү.
Тема8.Җырлы –биюле кичә үткөрү.	Милли кимнәр киеп милли уеннар уйнау, такмаклар башкару,татар биюенә серләренә төшенү.	Җырлы, биюле уеннар уйнау, ярдәмчеллек, бердәмлек тәрбияләү.
Тема 9. <i>Үзлектән эш: Татар халкының милли костюмнары, ашлары</i>	Милли костюмнары, ашларны белү, истә калдыру максатыннан эзерләнгән сорауларга җавап бирү.Татар милли орнаменты белән костюмнары бизәү. Милли ашлар, киёмнәр белән, татар халкының рухи байлыгы белән	Рәсем ясау, сорауларга җавап бирү.

	горурану хисе тәрбияләү. Һәр эшкә ижади якын килү теләген уяту.	
Татар язучылары, шагыйрьләре белән танышу(5сәг.)		
Тема 1.Г. Тукай-бөек шагыйрь.	Г. Тукайның шигырьләре, әкиятләре белән танышу. Олылар өчен дә шигырьләр язуын искәртү.Кечкенә әсәрләрен сәхнәдә уйнап карау. Бөек шагыйрьнең шигырьләрен укырга, теләк тудыру.	Бөек шагыйрьнең шигырьләрен уку., ятлау
Тема 2. Ш. Галиев шигырьләре белән танышу.	Ш. Галиев шигырьләре белән танышу.Шигъри әсәрләрне укырга омтылыш уяту.	Ш. Галиев әсәрләрен уку.
Тема 3. Ф. Яруллин әсәрләре күңелгә якын.	Ф. Яруллин ижаты белән танышу.Әкиятләренең тәрбияви максатны күздә тотуын, шигырьләренең тирән мәгънәле булуын укучыларга житкерү.	Ф. Яруллин әсәрләрен сәнгатьле уку.
Тема 4. Роберт Миңнуллин- балалар шагыйре дә.	Р. Миңнуллин ижаты белән танышу. Кечкенәләр өчен язылган шигырьләренең максатчанлыгын, кызыклы, мавыктыргыч булуына игътибар итү.	Р. Миңнуллин шигырьләрен уку.
Тема 5. Шигырь бәйрәме.	Алда өйрәнгән авторларның шигырьләрен, әкиятләрен сәнгатьле итеп уку.	Шигырьләр уку, бүләкләү.
Сәхнә илһам китерә. (9 сәг.)		
Тема 1. Ф. Яруллинның “Зәңгәр күлдә ай коена” әкиятен уку, жентекләп танышу	Әсәрне сәнгатьле уку, укылган өлешләрне күзаллау, Балаларның бер-берсенә ярдәмләшүен тәэмин итү.	Әсәрнең аерым өлешләрен уйнап карау.
Тема 2. Рольләрне бүлү, рольләргә бүлеп уку.	Диалог вакытында мимика һәм хәрәкәт өстендә эшләү. Дикциягә әһәмият бирү.	Төгәл дикцияне, интонацияне үстерүгә юнәлтелгән уеннар уйнау.
Тема 3. . Сөйләм техникасын, сәхнәдәгә хәрәкәтләрен үстерү, ныгыту буенча репетиция.	Балаларны әсәрдәге персонажлар белән таныштыру, аларның характерлары, гадәтләре турында сөйләшү, аерым өлешләрен сәхнәдә уйнау.	Әсәрнең өлешләрен уйнау, кушып спектакль дәрәжәсенә китерү.
Тема 4. . Сөйләм техникасы буенча эш.	Укучыларның коммуникатив, ритмик, музыкаль сәләтләрен үстерү өстендә эш.	Образ тудыру йәм сәхнә тирәлеген дәрәжә фәйдаланырга өйрәтү.
Тема 5. . Хәрәкәт техникасы өстендә эш.	Образ тудыру һәм сәхнә тирәлеген дәрәжә фәйдаланырга өйрәтү.	Төрле рольләргә караган хәрәкәтләрен күрсәтү, кабатлау, өйрәнү.
Тема 6. . Спектакльгә әзерлек.	Балаларны декорацияләр куярга, сәхнәне бизәргә өйрәтү.Спектакльүңышлы үтәчәгенә ышаныч тәрбияләү.	Сәхнә әзерләү. Авыр очрақларда киңәшләр бирү.
Тема 7 Спектакль буенча репетиция.	Балаларны спектакльне тоярга,чыгыш алдынын тәртип сакларга өйрәтү. Бердәмлек, ярдәмчеллек тәрбияләү.	Репетиция барышында сөйләм, хәрәкәт техникасына,персонажларның бер-берсе белән дәрәжә аралашуына игътибар итү.

Тема 8. Афишалар эзерләү.	Афишаларны дөрес, зэвыклы итеп ясарга өйрәтү. Ата-аналарны да бу эшкә жәлеп итү.	Афиша үрнәкләрен күрсәтү.Авырсынган очрақларда киңәш бирү.
Тема 9. Спектакль буенча генераль репетиция ясау.(практика)	Сәхнәдә рольгә кереп китү, әйләнә-тирәдә дөрес хәрәкәт итү, ситуациягә карап импровизациягә эзер булу күнекмәләрен ныгыту.	Сәхнәдә (костюмнар киеп, декорацияләр белән) репетиция ясау.
Спектакльне ата-аналарга, укытучыларга, мәктәп балаларына күрсәтү.(1 сәг.)		
Хәтер китабы (3 сәг.)		
Тема 1.Тирә-якны өйрәнү музейна сәяхәт.	Туган якның тарихы белән танышу. Музейда үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен истә тоту.Игътибарлылык, кызыксыну хисе тәрбияләү.	Музейда үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен истә тоту.Экспонатлар белән танышу.
Тема 2. “Хәзинә” паркындагы милли байлык.	Чистай шәһәре һәм районында туып-үскән, ижат иткән язучы-шагыйрьләребезнең сыннары янында шигырьләр, әсәрләреннән өзекләр уку,тормыш юлы белән танышу.	“ Хәзинә” паркы буенча сәяхәт.
Тема 3.Казан музейларына виртуаль сәяхәт.	Казан музейларына карата кызыксыну уяту, анда булу, экспонатларны чынлыкта күрү теләге уяту.	Видеоязмалар, иллюстрацияләр карау.
Алга, һәрвакыт алга! (4 сәг.)		
Тема 1-4. Мәктәп , район, республика бәйгеләрендә катнашу	Мәктәп , район, республика бәйгеләрендә катнашу өчен нигезләмәләр белән танышу.Катнашучыны билгеләү. Репетицияләр ясау.	Репетицияләр ясау, костюмнар, декорацияләр эзерләү, бер-берсенә булышу, киңәш бирү теләге тәрбияләү.
Йомгаклау. (2 сәг.)		
Тема 1-2. Түгәрәкнең эшен тәмамлавы. Жырлы-уенлы кичә уздыру.Укучыларның һәрберсен актив булуы, ярдәмчеллеге,артистлык хисен тоярга өйрәнүе өчен кечкенә бүләкләр, мактау кәгазьләре тапшыру.	Укучыларны сәхнәдә иркен тотарга , уеннарда актив катнашырга, дөрес сөйләм күнекмәләрен истә тотарга , үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен үтәргә тәкъдим итү.	Жырлы-уенлы кичә уздыру.Укучыларның һәрберсен актив булуы, ярдәмчеллеге,артистлык хисен тоярга өйрәнүе өчен кечкенә бүләкләр, мактау кәгазьләре тапшыру.

Укыту-тематик план

№ п/п	Бүлекләренң исеме	Укыту елы	Сәгать саны				Тикшерү формасы.
			Барлыгы	Дәреләр	Экскурсияләр, практика	Үзлектән эшләр.	
1.	Исәнме, театр.	1	1	1			рәсем
2.	Театр –нур ул! (2 ч)	1	2	2			
3.	Сәхнә осталыгының нигезе.Дикция өстендә эш. (6)	1	6	5	1		жест, мимика, дикциягә каралган күнегүләр
4.	Театр һәм актер. (4 сәг.)	1	4	4			“Без артист булачакбыз!” темасына рәсемнәр.

5.	Театр эшчәнлеге. (12 сәг.)	1	12	9	3		Импровизация
6.	Башлангыч сыйныфлар өчен спектакль күрсәтү.(1 сәг.)		1		1		Рольләргә башкару
7.	Халык авыз ижаты (9 сәг.)		9	8	1		Тизәйткечләр, әйтемнәр, мәкальләр уку.
8.	Татар халкының милли костюмнары, ашлары(9 сәг.)		9	7	1	1	Ризык пешерү.Костюмга бизәк ясау.
9.	Татар язучылары, шагыйрьләргә белән танышу(5сәг.)		5	5			Шигырьләр уку.
10.	Сәхнә илһам китерә. (9 сәг.)		9	8	1		Күнегүләр үтәү, репетиция
11.	Спектакльгә ата-аналарга, укытучыларга, мәктәп балаларына күрсәтү.(1 сәг.)		1	1			Премьера
12.	Хәтер китабы (3 сәг.)		3	2		1	Әңгәмә.
13.	Алга, һәрвакыт алга! (4 сәг.)		4	3	1		Бәйгеләрдә чыгышлар
14.	Йомгаклау. (2 сәг.)		2	2			Апкәтә
Барлыгы:			68	57	9	2	

Кулланылган әдәбият исемлеге.

1. Хәйдәрова Р. З. , Баһавиев И.И.,Басырова Г.З. “Мәктәптә бәйрәмнәр, кичәләр”.- Казан:1999.
2. Казыйханов.В. “Әхлак дәрәсләре”.-Яр Чаллы: 2001.
3. Зарипов З. М., Хәмитов И. М. “ Бар ямьнәр дөньяларда” жыентыгы. -Яр Чаллы.: 2003.
4. Максимов Н.В., Шәйхразиева З. В. Башваткычлар, уеннар, тестлар.-К. “Мәгариф” нәшрияты:2010.
- 5.Халикова Р.Ш. “Раушан көзгә”.-Казан: “Мәгариф” нәшрияты: 1993.
- 6.Интернет сайт: magarif@bk.ru

7. Шәмсетдинов Г.А. “Хәерле көн, укытучы”. Мөгаллимнәргә, методистларга, тәрбиячеләргә методик кулланма. Казан: “Идел-Пресс” полиграфия-нәшрият комплексы, 2004.
8. Колчеев Ю.В., Колчеева Н.И. «Театрализованные игры в школе». – М.: 2001 г.
9. Чурилова Э.Т. «Методика организации театральной деятельности дошкольников и мл. школьников» -М.: 2001г.
10. «Театр, где играют дети». Учебно-методическое пособие для руководителей детских театральных коллективов. Под редакцией А.Б.Никитиной. М.: Владос, 2001.